

بررسی ریسک فاکتورهای دیابت، فشار خون و چربی خون در میان پایوران نیروی دریایی سپاه

*دکتر جعفر بایرامی، دکتر محمود قاسم پورآبادی، محمد نوبخت، دکتر محمد حسین حق‌پرور^۱

- مقدمه:** نیروهای شاغل در ندسا به علت نوع اقلیم کاری و فعالیت در حوزه دریا و ساحل، باید دارای رژیم غذایی خاصی باشند که به علت عدم رعایت چنین رژیم غذایی و عدم تحرک لازم بواسطه کارهای اجرایی - ستادی و عدم آموزش در خصوص علائم بیماری‌هایی نظیر فشار خون، دیابت و چربی خون که بسیار کند اما موثر در بدن پیشرفت می‌کنند، به تدریج چنین بیماری‌هایی در بین افراد ندسا، بخصوص پیشکسوتان رو به فزونی است و به نوعی تداوم انتقال تجربیات و دانش را از نسل گذشته به آینده مختل می‌سازد. از سوی دیگر بنا بر اعلام سازمان بهداشت جهانی، بیماری‌های فشار خون و دیابت به عنوان معضلات بزرگ بهداشتی در سطح جهان می‌باشد و نسبت به شناسایی ریسک فاکتورهای موثر در این عارضه‌ها و راه‌های پیشگیری از بروز آنها تاکید شده است.
- روش‌شناسی:** تحقیق میدانی بر اساس نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای (Randomase)، استفاده از پرسشنامه و معاینه بالینی، استفاده از نتایج آزمایشات پاراکلینیکی، برای انجام تحلیل آماری در این تحقیق از نرم‌افزار SPSS18 و مدل‌های (x²) خی ۲ - ریگرسیون و همبستگی و مدل T استفاده شده است. نوع مطالعات توصیفی Cross-section و قلمرویی تحقیق شامل بازه‌ی زمانی از ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۷ شمسی بوده است. جامعه‌ی آماری نیز شامل تعداد ۴۶۰ نفر همگی مذکر، از ۳۰ سال به بالا و با گستردگی اقلیمی: از مناطق شمالی ۱۴۰ نفر - ستاد و مرکز ۱۵۷ نفر - مناطق جنوبی ۱۶۳ نفر بوده‌اند.
- اهداف و دستاوردهای طرح**
- بررسی فراوانی نسبت دیابت نوع یک و نوع دو برای جلوگیری از خطای انسانی در استخدام افراد دیابتی نوع یک
  - بررسی فراوانی عوارض کلیوی ناشی از دیابت برای تخمین دارو و تجهیزات لازم به عنوان یک بیماری صعب‌العلاج و هزینه‌بر
  - بررسی فراوانی عوارض کلیوی ناشی از دیابت تنها دیابت - فشار خون در یک فرد جهت ارائه پیشگیری‌های لازم در برابر عوارض آنها
  - شیوع قطع عضو یا در شرف قطع‌شدگی اندام در افراد دیابتی ندسا
  - تهیه راهکارهای پیشگیرانه از بروز سه بیماری فوق در سه عرصه آموزش، پیگیری و کنترل امراض و درمان
  - ارائه الگوی زیستی (تغذیه، تحرک، استراحت، آرامش) مناسب با ماموریت ندسا
- فرضیات و سئوالات طرح**
- آیا نسبت بروز بیماری‌های فوق در بین نیروهای ندسا با سطح بروز بیماری در سطح جامعه همخوانی دارد.
  - آیا نوع و چگونگی رژیم غذایی در بروز فشار خون، دیابت و چربی خون موثر است.
  - آیا عدم فعالیت جسمانی مناسب در بروز فشار خون، دیابت و چربی خون موثر است.
  - آیا تاثیرات مضاعف تجمیع سه بیماری فوق در یک فرد، از تاثیر هر یک به تنهایی بیشتر و شدیدتر خواهد بود.
- نتیجه و بحث: طبق آمار جهانی WHO و منابع معتبر پزشکی میزان شیوع جهانی دیابت به شرح زیر می‌باشد:
- شیوع دیابت زیر ۲۰ سال: ۱۹ درصد
  - شیوع دیابت بالای ۲۰ سال: ۸٫۶ درصد
  - شیوع دیابت بالای ۶۵ سال: ۲۰ درصد
  - میزان شیوع در زنان و مردان اکثراً مشابه است.
- در این مطالعه میزان شیوع دیابت ۶/۴ درصد بدست آمده که نسبت به آمار جهانی از نرم‌پایین‌تری برخوردار است. آمار مبتلایان به فشار خون در مطالعه مذکور صفر بوده هیچ موردی یافت نشد. درصد